

Bilag 3 - Oversigt over trin og opgaver i løsningspakkerne

Trin:

A: Projektstyring

B: Oversættelse og kulturtilpasning

C: Udviklingsarbejde for Samspilsobservation

D: Kurser og oplæring

E: Validering og kvalitetssikring af ikke-normbaserede redskaber, PDI og Samspilsobservation

F: Validering og kvalitetssikring af normbaserede redskaber (kognitive og SCL-90-R)

G: Bearbejdning og analyse

A: Trin i projektstyring – før projektstart

Måned	Trin	Opgave	Hvem
1-3	1	*Udarbejde og godkende kontrakt med SBST	Leverandør (= faglig leder) og SBST
	2	*Ansætte projektleder	Leverandør og SBST (?)
	3	*Kontrakter med testforlag	Leverandør og projektleder
	4	Etablere kontor-faciliteter i Nuuk	Leverandør og projektleder
3-6	5	Nedsætte styregruppe og mødeindkalde	Leverandør og projektleder
	6	Rekruttere psykologer og undervisere	Projektleder
	7	Etablere daglige rutiner for drift	Projektleder
	8	Etablere myndighedskontakter	Projektleder
Efter projektstart			
1-36	9	Arrangere møder mellem psykologer (arbejdsgruppe) og projektledelse	Projektleder
1-36	10	Varetage opgaverne i løsningspakkerne (punkt B-G)	Projektleder og alle parter

*Før igangsættelse. Leverandøren står for den faglige ledelse.

Noter:

Den, som får opgaven (leverandøren), har som en af sine første opgaver at etablere *kontorfaciliteter* for projektlederen i Nuuk. Det er af afgørende betydning, hvem projektlederen skal referere til i det daglige, dvs. hvem der har *personaleansvaret* for den pågældende. Det kunne være leverandøren; det kunne også være en lokal myndighed, hvis leder og HR-afdeling tog hånd om den pågældende. Det ville kunne svært for nogle mindre leverandører at varetage den del af personaleansvaret, som har med barsel, sygdom, ulykker o.l. at gøre, også når man tænker på de særlige grønlandske forhold, som måtte gøre sig gældende. Vi vil foreslå en lokal myndighed, som fx den grønlandske Socialstyrelse, som det reelle ansættelsessted - projektlederen refererer i faglige spørgsmål naturligvis til leverandøren.

Hvis det var en lokal myndighed, kunne man på den måde støtte følelsen af et *lokalt ejerskab* til opgaven, som er betragtelig og indebærer mange logistiske udfordringer ifm. udsendelse af psykologer og indsamling af datamateriale. Den lokale myndighed kunne også være projektlederen behjælpelig med at stille oplysninger til rådighed om netværk og kontakter, som kunne befordrende for at løse opgaven.

Der kan også være betragtelige udfordringer i form af at skaffe en *personaleboli* i Nuuk, hvis projektlederen ikke er fra denne by. Boligmarkedet i Nuuk er meget vanskeligt at tilgå for personer med almindelige indkomster, og der er lange ventelister til en boligforening. Socialstyrelsen skal være forberedt på at skulle betale en del af lejen, hvis den foretrukne ansøger ikke er lokal. Dette forhold er ikke dækket af vores plan.

Vi foreslår, at der etableres en *følgegruppe* bestående af repræsentanter fra den danske og den grønlandske Socialstyrelse, projektets faglige leder, en forsker fra Ilisimatusarfik, en forsker fra det norske

NKVTS, en ekspert i FKU fra Norge eller Sverige samt en repræsentant for en grønlandsk interesseforening (Sila365, Grønlands børn, o.a.). Denne styregruppe sørger for at projektet gennemføres i forhold til den aftalte plan, sørger for at hjælpe den faglige leder og projektlederen efter behov.

Som nævnt tidligere nævnt foreslår vi, at der afsættes et ½ år til etablering af projektet, hvor rammerne afklares og de forskellige indsatser forberedes.

I bilag 4 er den temporære organisation af projektet afbildet.

B: Trin i processen med oversættelse og kulturtilpasning*

Måned	Trin	Opgave	Hvem
1	1	Udpegning af præcist hvilke specifikke dele af tests og redskaber, der bør tilpasses kulturelt – både tekst og billedmateriale.	Grønlandske psykologer i samarbejde med eksperter i testoversættelse og tilpasning = faglig leder.
1-2	2	Der laves to uafhængige oversættelser, som derefter samles og konsolideres i en konsensus-version.	Dobbeltsprogede psykologer med grønlandsk som modersmål.
2	3	Kulturel tilpasning af tekst-dele foretages og indlejres i oversættelser.	Grønlandske psykologer bruges til tilbageoversættelser og faglig leder
3	4	Tilbageoversættelse.	Dobbeltsproget psykolog med dansk som modersmål.
3-4	5	Det tekstlige materiale kvalitetssikres hos ophavsrettighedshaver og testforlag ved hjælp af tilbageoversættelsen	Ophavsrettighedshaver og testforlag ved hjælp af tilbageoversættelsen samt faglig leder
1	6	Der nedsættes en komité til at udarbejde indholdsmæssige forslag til det billedmateriale, der skal kulturtilpasses.	Test-kyndige/faglig leder samt grønlandske psykologer
2-3	7	Forslag til indhold i kulturtilpasset billedmateriale kvalitetssikres.	Ophavsrettighedshaver og testforlag samt faglig leder
4	8	Kulturtilpasset billedmateriale udarbejdes.	Kunstner/grafiker.
5	9	Endeligt kulturtilpasset billedmateriale kvalitetssikres.	Ophavsrettighedshaver og testforlag samt en mindre gruppe grønlandske psykologer og faglig leder
5-6	10	Der foretages pilotafprøvninger af hvert enkelt redskab ift at afgøre om der skal foretages yderligere justeringer af materialer.	Grønlandske psykologer og faglig leder
5-6	11	Der foretages endelig justeringer af de grønlandske oversættelser og tilpasninger.	Grønlandske psykologer
6-8	12	Produktionsfase ved forlagene.	Testforlag

*Note: Trinene er de samme uanset hvilken af de to kognitive tests, der indgår i den endelige udviklingsplan, blot vil ressourceforbruget være forskelligt (jf. bilag 10)

Noter:

Vi ved fra vores tidligere arbejde med at validere og kulturtilpasse fire tests for traumatiserede og udsatte børn, at der findes fire *dialekter* i Grønland: Nord (Qaanaaq), Øst (Tasiilaq), (Vest)Kysten og Syd. Kystdialekten er langsomt på vej til at blive en slags "rigsgrønlandsk" hjulpet på vej af medierne og skolesystemet. Der er imidlertid en bevægelse i Østgrønland, som fastholder deres dialekts egenart, og som kæmper for at få den anerkendt som et selvstændigt sprog. Folk i Østgrønland, som taler denne dialekt har

ofte svært ved at forstå vestgrønlandsk og føler sig ofte tilsidesatte og nedvurderede, fordi de sprogligt er en lille minoritetsgruppe på omkring 5000 personer. Vi vurderer samtidigt, at det vil ikke vil være nødvendigt at tilpasse FKU materialerne til alle fire dialekter, som det er gjort med to af børnetestene.

Vi foreslår derfor, at der nedsættes en lille *arbejdsgruppe* på 3-4 grønlandsk talende psykologer, der får udarbejdet oversættelserne og kulturtilpasningen til både de rigsgrønlandske og de østgrønlandske tests i form af at lave en dialektudgave af de vigtigste materialer til østgrønlandsk kombineret med en oplæring af psykologer, der står for indsamlingen af alle tests på Østkysten.

Tabel B 1: Oversigt over oversættelses- og kulturtilpasningsopgaverne

Test	Manual **	Skema	Billedtilpasning
Leiter-3	48 sider	* Instrukser bag på testkort, responsbog (26 sider) instruktionsark med gestik (2 sider), udviklingscoreskema (2 sider) + registreringskema (16 sider)	12 billeder
RIAS	** Manual 42 sider	41 sider	16 +16 +36 billeder
PDI	4 sider	3 sider	
SCL-90-R	22 sider	4 sider	

Note:* Leiter-3 er en nonverbal test og har derfor ingen verbale opgaver, der skal oversættes. ** RIAS og Leiter-3 har omfattende dansksprogede manualer på flere hundrede sider. For Leiter-3 har vi udvalgt den del, der handler om testadministrationen. Det samme er tilfældet med PDI'en, som har en kortfattet dansk interviewguide og en mere omfattende engelsksproget manual. Det vil dog først i selve projektet kunne afgøres præcist, hvor meget der bør oversættes og kulturtilpasses

Vi har sammen med de grønlandske psykologer vurderet, at det *ikke vil være hensigtsmæssigt at oversætte disse større baggrundsmanualer* til grønlandsk, da psykologerne kan læse dem enten på dansk eller engelsk, og da der i mange tilfælde ikke findes grønlandske ord til at beskrive de testteoretiske begreber, som bruges i baggrundsmanualerne. Dette valg indebærer så, at kvaliteten af oplæringen og supervision på testadministrationen må være høj (se opgave D).

Vi har modtaget *positive tilsagn fra forlagene der har salgsrettighederne i Danmark, Grønland og Færøerne* hhv. Leiter-3, RIAS og SCL-90-R om at medvirke til projektet. Da der er tale om tre meget forskellige test, er omfanget af vurderinger og tilpasninger, der skal ske, forskelligt. Det har derfor ikke været muligt at opstille præcise arbejdsgange og vurdere omkostningerne præcist for alle tre redskaber. Hvor store afvigelser fra det oprindelige materiale vil opretsrettighedshaver og testforlag acceptere? Hvor hurtige vil de være til at reagere på forespørgsler og indgå i processen med at tage stilling til udkast og forslag. Vi har opnået ganske

præcis information omkring RIAS og i bilag 7 er der beskrevet hvordan Hogrefe Danmark vil deltage i arbejdet, lige som vi har medtaget anslåede omkostninger i budgettet, som vi har anvendt til at anslå omkostninger for lignende deltagelse vedrørende Leiter-3 og SCL-90-R. Vi har desuden fået oplyst en pris på fremstilling af det nødvendige SCL-90-R test-materiale til anvendelse i projektets dataindsamling fra Pearson Scandinavia, mens vi for Leiter-3 har baseret denne udgiftspost på de almindelige priser for test-materialet i Danmark. Professor Arietta Slade fra Yale University har givet os tilladelse til at oversætte og kulturtilpasse PDI til grønlandsk. Samspilsobservation vil foregå som et udviklingsarbejde. Når dette er gennemført, skal materialet oversættes til dansk, så det kan bruges i Danmark. Vi forestiller os, at den grønlandske og den danske socialstyrelse ejer observationsredskabet i fællesskab, formidler det, afholder årlige kurser i at bruge det, sørger for certificering af uddannede psykologer og stiller redskabet gratis til rådighed for disse.

C: Trin i udviklingsarbejde for Samspilsobservation

Måned	Trin	Opgave	Hvem
2	1	Fastlægge legeaktiviteter og procedurer	Grønlandske psykologer og testsagkyndige/faglig leder
3	2	Afprøve redskabet ved at indsamle og videooptage 40 situationer	Grønlandske psykologer
4-5	3	Oversættelse af observations materiale	Dobbeltsprogede tolke
4-7	4	Analyse af pilotfase data	Testsagkyndige/faglig leder
5-8	5	Udvikle scoringssystem – rating af interaktionsmåder hos forældre og barn i en dansk og en grønlandsk udgave	Testsagkyndige/faglig leder
9	6	Finpudsning af redskabet efter analyse	Grønlandske psykologer og testsagkyndige/faglig leder
10-12	7	Afprøve scoringssystem, undersøge reliabilitet og validitet.	Testsagkyndige/faglig leder

Noter:

Udgangspunktet er udvælgelse af en *pulje med 10-20 aktiviteter/lege*, der kan bruges til at undersøge samspillet mellem barn og forældre på forskellige alderstrin fra 1-17 år. Der findes forslag i litteraturen til sådanne opgaver. De er ret enkle og kan afvikles på 5-10 minutter. For det meget lille barn, kan det dreje sig om at stable en plastic kop oven på en anden, for skolebarnet at bygge et legohus af få materialer, for det større barn at planlægge en middag eller et besøg. Udover den faste leg, vil der være en frilegs sekvens og en adskillelsesituation, hvor forælderen forlader rummet i et minut. Disse forskellige aktiviteter rates ud fra et *scoringssystem*, der ser på barnets rolle, forælders rolle og samspilskvaliteter. Aktiviteterne skaber til sammen en særlig struktur eller ramme som er vigtig ifm. at lave et standardiseret scoringssystem. Det planlagte set-up vil give en meget vigtig ny viden om forældre-børn samspil i en grønlandsk sammenhæng.

D: Trin i kurser og oplæring

Måned	Trin	Opgave	Hvem
1-3	1	Rekruttere undervisere, aftale, arrangere og annoncere kurser	Projektleder
4-8	2	Afholde kurserne med materialer og udstyr	Projektleder
2-8	3	Sørge for rejser, indkvartering og forplejning	Projektleder
9-30	4	Arrangere løbende supervision	Projektleder

Note; kurserne afholdes i Nuuk med en kadence, så kompetence er til stede, når indsamlingerne går i gang.

Kursusunderviserne skal være specialister i de pågældende tests og vant til at undervise i dem. Det vil være ønskeligt om, de pågældende også kunne give *supervision indenfor området* (primært PDI og samspilsobservation). Alternativt må der skaffes supervisorer andetsteds fra.

E: Trin i validering og kvalitetssikring af PDI og Samspilsobservation

Måned	Trin	Opgave	Hvem
2-24	1	Gennemføre 200 interviews, som optages på video/bånd	Grønlandske psykologer
9-24	2	Gennemføre 200 observationer, som ligeledes optages	Grønlandske psykologer
9-24	3	Tilbagemeldinger til deltagerne (online)	Grønlandske psykologer
8-10 og igen 25-28	4	Der gennemføres valideringsanalyser for hvert redskab mhp. at belyse den diskriminerende og den samstemmende validitet. Valideringen indebærer, at et antal forældre bliver vurderet gennem både PDI og samspilsobservation, således at disse kan fungere som gensidige redskaber til undersøgelse af samstemmende kriterievaliditet. Det er væsentligt, at der indgår forældre i risikogrupper samt forældre som ikke er i risikogrupper, at der både er mødre og fædre, og at både by og bygd er præsenteret.	Testsagkyndige
4-10 og igen 25-28	5	Der beregnes inter-rater reliabilitet for hvert redskab, så det kan afgøres, om der skal yderligere oplæringsprocedurer til med det færdige redskab inden implementering. Dette betyder at for PDI, som er et eksisterende redskab, skal 50% af det indsamlede materiale skal scores af tre psykologer. For det nyudviklede observationsredskab gennemføres analyserne efter 30% er gennemført, så det er muligt at justere oplæringen tidligt i forløbet. *	Testsagkyndige
8-9	6	Der fremstilles scorings- og tolkningsguides, som beskriver, hvordan der scores og tolkes	Testsagkyndige, for PDI i samråd med ophavsrettighedshaver
28-36	7	Der fremstilles dokumentation for validitet og reliabilitet i den grønlandske målpopulation, i form af en testmanual.	Testsagkyndige, for PDI i samråd med ophavsrettighedshaver
28-36	8	Der fremstilles administrationsmaterialer og -instruktioner, der beskriver de testprocedurer og -forhold, der skal følges i målgruppen i forbindelse med testningen, med henblik på at minimere kultur- og/eller sprogligt relaterede problemstillinger, som kunne forårsages af administrationsprocedurer mv, og som systematisk kunne påvirke de konklusioner, der kan drages fra test-resultaterne, og dermed påvirke validiteten negativt.	Testsagkyndige, for PDI i samråd med ophavsrettighedshaver

Note * beslutning skal tages undervejs i projektet – gerne tidligt

Tabel E 1: Indsamlingsplan for de ikke-normbaserede redskaber (PDI og observationsredskab) *

Lokalitet	Antal	Alder 1	Alder 2	Alder 3
By M	75	25 (6)	25 (6)	25 (6)
By K	75	25(6)	25(6)	25(6)
Bygd M	25	8(2)	8(2)	8(2)
Bygd K	25	8(2)	8(2)	8(2)
total	200	64 (16)	64 (16)	64 (16)

*Note: antal i risikogruppe i ()

Noter:

Det vil være formålstjenligt at bede om at få lov til at *benytte Sundhedscentrene til indsamling*, idet deres lokaler er lydisolerede og velindrettede til uforstyrrede konsultationer. Der findes Sundhedscentre i alle grønlandske byer og i mange mindre bygder. Skoler og private hjem vurderes som mindre egnede pga. muligheden for at blive forstyrret af andre familiemedlemmer, telefoner og folk, der er nysgerrige.

Disse tilladelser og koordinering af, hvornår de er ledige, kræver en *stor logistisk indsats*, fordi indsamling er bredt ud til mange lokaliteter for at sikre repræsentativitet. Hertil kommer behovet for at inkludere mange fra risikogrupperne. Det vil ofte være kommunerne i form af familiecentrene og sundhedscentrene, som kan være behjælpelige med at finde forældre, som gerne vil deltage.

Her antages, at *stimulusbeløbet* vil spille en væsentlig rolle, da mange husholdningernes økonomi er meget stram og et gavekort til *Brugseni* eller *Pissifik* vil være meget velkomment. Samtidig er beløbet også attraktivt for de familier, hvis økonomi er knap så stram.

**F: Trin i validering og kvalitetssikring af normbaserede redskaber
(kognitiv test og SCL-90-R)**

Måned	Trin	Opgave	Hvem
2 – 26	1	Indsamle 450 kognitive test og 450 SCL-90-R hos forældre i et relativt repræsentativt udvalg	Grønlandske psykologer
27-33	2	Validerings-analyser og beregning af reliabilitet sker ud fra de indsamlede data. Antallet af undergrupper skal være repræsenteret med et stort nok antal personer til at kunne gennemføre analyser for fairness (dvs. at der ikke er differentiell item funktion/item bias, som kan skævvride resultatet)	Testsagkyndige = faglig leder
28-36	3	Fremstilling af normmateriale, der tager højde for eventuel item bias og justere scores for undergrupper inden normer beregnes, så der ikke anvendes skævvredne scores og der sikres fairness i resultaterne. Normmaterialet opdeles for undergrupper, hvor der er signifikant og substantiel forskel på scores. Normmaterialet skal dække både delprøver og samlede testscores, og som minimum med brug af de samme typer af scores som er tilgængelige i det oprindelige normmateriale (jf. testmanualer), så det er muligt at sammenholde med det danske og andre normmateriale.	Testsagkyndige i samråd med forlag/ophavsrettighedshaver
28-36	4	Dokumentation for validitet og reliabilitet i den grønlandske målpopulation udarbejdes i form af en testmanual. Herunder dokumentation af differentiell item funktion samt beskrivelser af, hvordan den bias dette forårsager, er håndteret for så vidt muligt at opnå fair og korrekte testresultater for alle undergrupper af forældre, samt hvor det ikke har været muligt at håndtere denne bias.	Testsagkyndige i samråd med forlag/ophavsrettighedshaver
28-36	5	Der fremstilles scorings- og tolkningsguides, som beskriver hvordan gruppe-forskelle i scores skal tolkes. Disse skal tillige dokumentere hvilke problemer, der er fundet ift. test-bias og items-bias blandt undergrupper og hvad det betyder for scoring og tolkning – det kunne for eksempel være, at enkelt-items eller del-test fungerer forskelligt for fædre og mødre, og hvad det betyder for tolkningen. I scorings- og tolkningsguides skal desuden indgå normtabeller til brug med den grønlandske målpopulation i form af, som beskrevet i punkt 4.	Grønlandske psykologer i samarbejde med testsagkyndige og forlag/ophavsrettighedshaver
26/28-36	6	Der fremstilles administrationsmaterialer og -instruktioner, der beskriver de testprocedurer og -forhold, der skal følges i målgruppen i forbindelse med testningen med henblik på at minimere kultur	Grønlandske psykologer i samarbejde med testsagkyndige og forlag/ophavsrettighedshaver

		og/eller sprogligt relaterede problemstillinger. Disse kunne forårsages af administrationsprocedurer mv, og de kunne påvirke de konklusioner, der kan drages fra testresultaterne, og dermed påvirke validiteten negativt.	
--	--	--	--

Dataindsamlingen foretages i alle fem kommuner, og der tilstræbes følgende forhold mellem undergrupper:

- a. Mødre/fædre 50/50, med mål om minimum 150 fædre
- b. By/bygd 75/25, med mål om minimum 100 fra bygder
- c. forældre fra risikogrupper/ikke fra risikogrupper 75/25, med mål om at ikke risikogruppen ikke bør være mindre end 75
- d. Aldersgrupper, 15-25 år 35%, 26-35 år 40% og 36-55 25%

Tabel F 1: Indsamlingsplan for normbaserede redskaber*				
Lokalitet	Antal	Alder 1	Alder 2	Alder 3
By M	170	60 (15)	68 (17)	43 (11)
By K	170	60 (15)	68 (17)	43 (11)
Bygd M	55	19 (5)	22 (6)	14 (3)
Bygd K	55	19 (5)	22 (6)	14 (3)
Total	450	158 (40)	180 (46)	114 (28)

*Antal i risikogruppe i ()

Noter:

Se under tabel E 1 om lokaler og stimulansbeløb

G: Trin i planlægning før projektstart			
Måned	Trin	Opgave	Hvem
1-6	1-2	A	Leverandør/Faglig leder
G: Trin i udvikling, bearbejdning og analyse efter projektstart			
1-9	1	B, t1, t5-7, t9	Faglig leder
1-2, 5-18	2	C, t1, t4-7	Faglig leder
2-36	3	E, t4-8 PDI og Samspilsobservation	Faglig leder
28-34	4	F, t2-6 Normbaserede tests	Faglig leder
34-36	5	G, Afrapportering	Faglig leder

Noter:

Bearbejdning og analyse begynder med alle de indledende trin, som er beskrevet i det foregående. Uden en vedholdende opmærksomhed på alle de tidlige og senere valg i processen mht. oversættelse, kulturtilpasning, tilbageoversættelse, udformning af materialerne i de endelige udgaver mmm. er der mulighed for at der opstår uønskede *biases*, som i sidste ende vil forringe resultaterne. Derfor er der brug for *testekspertise på højt niveau* til at følge arbejdet løbende, fordi opgaven drejer sig om validering af fire omfattende redskaber og udviklingen af et nyt. At gøre det på 3½ år er i sig selv *en meget stor opgave*, som ikke bliver mindre med de sproglige, kulturelle og geografiske udfordringer, som Grønland byder. Når data er i hus, skal de *bearbejdes videnskabeligt*, hvorfor en stor del af den samlede indsats ligger i det sidste år af projektet.

Vi håber, at et *delt ejerskab* med grønlandske institutioner om opgaven, vil *skabe en goodwill*, så projektet nyder fremme blandt almindelige grønlandere, der skal lade sig teste, og som forhåbentlig ser deres indsats som meningsfuld og hjælpsom ift udsatte medborgere i Danmark. Fortsatte testninger af grønlandske forældre i Danmark med danske test kunne skabe et backlash, som kunne skade den beskrevne projekt gennem de sociale medier. Derfor er det vigtigt, at der er rene, klare linjer om projektet, at det gennemføres som planlagt, og at grønlandske institutioner, politikere og enkeltpersoner *aktivt bakker op om projektet*, og at forbehold og betænkeligheder mødes og tilgodeses, hvor der er muligt.

Grundet de geografiske og vejrmæssige forhold i Grønland, som kan være kilder til forsinkelser udover at det altid er forventeligt med forsinkelser i et så omfattende projekt, anbefaler vi, at der indtænkes en tidsmæssig og økonomisk buffer på 6 måneder for kerne-aktører i projektet, dvs. projektleder og faglige ledere. Dette er ikke indtænkt i budgettet. Planen som sådan lægger op til en intensiv indsats i præprojekt perioden for at undgå for at undgå forsinkelser, som kan undgås ved rettidig omhu.